

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto... \$3.00
Ima 10.000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 273. — ŠTEV. 273. NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 20, 1913. — ČETRTEK, 20. NOVEMBRA, 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Huerta se nam posmehuje. Japonska pošilja municijo.

DANES SE OTVORI MEHIŠKI KONGRES. HUERTA SE PRIMERJA Z NAPOLEONOM. CARRANZA PROTI HERMOSILLO. AMERIŠKE VOJNE LADIJE PRED VERA CRUZOM. PROVIZORIČNI PREDSEDNIK JE POZVAL VSE GOVERNERJE, DA NAJ MU NAZNANIJO, KOLIKO VOJAŠTVA IMAJO ZA VSAK SLUČAJ NA RAZPOLAGO. VLAKI, KI VOZIJO V VERA CRUZ SO PRENAPOLNJENI S POTNIKI.

Mexico City, Mehika, 19. nov. Nobene nevarnosti ni, da bi izbruhnila vojna, priprave Zdr. drž. so čisto nepotrebne — je pravil danes mehiški provizorični predsednik Huerta in se ironično nasmešnil, ko so mu pokazali brzojavko predsednika Wilsona.

Poročila iz Washingtona kakor tudi vest, da je dobilo angleško vzhodno-indijsko brodovje povelje takoj odpluti v mehiško vodovje. Huerta popolnoma nič ne razburja. Provizorični predsednik se nahaja na gradu Chapultepek, štiti ga pa močna vojaška posadka. Omenjeno brodovje je pod poveljstvom admirala Sir Christophera Cradoeka.

Vse pričakuje, kaj se bo zgodilo jutri ob priliki otvoritve mehiškega kongresa, pri koji bo navzoč ves diplomatični kor, razen amer. odposlanika D'Shaughnessy-a.

Zavzete mesta Victoria je velik udarec za Huerta. Danes zvečer se je dognalo, da bo Huerta pri jutranjši otvoritvi citiral besede Napoleona Bonaparta in prosil kongres, da naj mu dovolji tako postopati, kot je postopal dosedaj.

Postava ni prekršena, samo če moreš s tem rešiti domovino — bo bajte rekli. Kot se čuje, je tudi pripravil prevzeti sam vso odgovornost.

Nemški poslanik admiral pl. Hintze in Sir Lionee Carden, angleški poslanik, sta nasvetovala tukajšnjim Nemcem in Angležem, da naj organizirajo posebno

Čudna obsodba. Huntington, W. Va., 19. nov. Devetnajstletna Letha Perdue, katera je bila minolo soboto obsojena zaradi usmrtenja svojega svaka Jamesa Kendrika in spoznana na krivim nameravnega umora. Sodnik jo je obsodil na \$25 kazni in stroške, kar vse znaša \$71. Ker je to svoto tako plačala so jo izpustili. Zatoženka se je izgovarjala na veliko razburjenost in na "nepisano postavu." Letha Perdue je pred več meseci ustrelila svaka Kendrika in pripovedala, da je Kendrick po smrti njene sestere njej dvoril. Zaradi bolezni pa je moral Kendrick v bolnišnico in se tam seznanil s postreškinjo in z njo ušel. Letha Perdue pa je našla potem svaka samega doma in ga ustrelila.

Nemški parnik pogrešajo. Kakor se poroča iz Hamburga, je "Hamburg-America Line" v velikem strahu za svoj parnik "Alicia". Ta parnik, ki je imel pluti iz Valparaisa proti Montevideo, se pogreša že od srede meseca oktobra sem. Sluti se, da je postal žrtve strašnih viharjev v morskem cesi Magalhan, ki divjajo tam zlasti v tem letnem času.

!! MOHORJEVE KNJIGE !!
Mohorjeve knjige so dole ter smo jih pričeli danes razpošiljati. Knjige so sledeče:
1. Koledar za leto 1914.
2. Pravljice.
3. Zgodovina slovenskega naroda.
4. V tem znamenju boš zmagal.
5. Mlada Breda.
6. Zorislava. Povest iz davnih dni.
Vseh šest knjig pošiljamo poštnine prosto za 1.30.
SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Schmidtov proces.

Morilčev branitelj hoče dokazati, da je njegov klient zblaznel. — Schmidt ne mara konferirati s svojim pravnim zastopnikom.

Za večeraj je bila porotna obravnava velezanimivega procesa proti kaplanu Schmidt, morilec Ane Aumueller, pred sodnikom Foster določena. Ali na predlog njegovega branitelja Oleotta je bila preložena na prihodnji torek. V svojem predlogu navaja Oleott okolščino, češ, da je imel premalo časa za sestavo zagovora, ker se mu je šele pred nekajimi dnevi poverilo tozadevno zagovornišvo. Ta je tudi prejel v tem času mnogo zelo važnega gradiva, ki se nanaša na duševno stanje morilčeve.

Med tem časom hoče Oleott doseči imenovanje dveh sodnijsko poverjenih strokovnjakov, ki naj preiščeta in konstatirata sedanje duševno stanje toženčeve. Nadalje trdi Oleott v svojem predlogu, da je sedaj morilec v nenormalnem duševnem stanju. To dokazuje dejstvo, da Schmidt odklanja sploh vsakoršen razgovor s svojimi zagovorniki.

Temu Oleottovemu predlogu za preložitev porotne obravnave je sodišče ugodilo. In če spozna sodna komisija morileca za blaznega, se da obtoženca najbrže v norišnico za zločince. Kajti obstoji postava, ki prepušča blazne obsojati na smrt.

Lakota.

V Jersey City je srečal večeraj stražnik Meehan bosega in sestradanega Harry-a Holanda. Sledil mu je v stanovanje, kjer se mu je nudil pretresljiv prizor. Na smrđljivi slami je ležalo pet prebajočih otrok, v celem stanovanju ni bilo niti koščka kruha, niti kake druge jedi. Vso družino so prepeljali v bolnišnico, kjer je en otrok po preteku par ur umrl.

150,000 ljudi izgubilo delo.

"Cloth Examiners and Spongers Union, sestojeca iz 500 mož, je proglasila stavko, česar posledica je, da je izgubilo 150,000 oseb delo. Omenjenih 500 mož mora namreč prej pregledati vsak yard blaga, predno pride v roke krojačev. Štrajkarji zahtevajo 15-odstotno zvišanje plač.

Najstarejši stražnik.

Najstarejši policist na zemlji je gotovo Colonel Oliver Houghton v Weymouth, Mass. Večraj je namreč praznoval 93. rojstni dan. Pravi, da bo šele takrat stopil v pokoj, ko bo star sto let.

Zvišanje civilne liste.

Finančni odbor bavarskega deželnega zbora je sprejel z devetimi proti šestimi glasovi, da se zviša novemu kralju civilna lista.

Ženske proti usmrtni.

New Haven, Conn., 19. nov. — Danes zvečer je zborovalo pod pokroviteljstvom Womens Political zveze veliko število žensk. Tu se je odločno protestiralo proti usmrtni morilke Bessie Wakefield ter se sklenilo, da se predložijo prihodnji legislaturi države Connecticut prošnja, ki bi govorila za odpravo smrtnih kazni.

Orkan.

Nemški parnik "Rhein", ki je priplul večeraj popoldne v pristanišče, je imel zelo viharno vožnjo. Ko je stal v pondeljek po noči na krovu tretji častnik, je bil vihar tako hud, da ga je vrgel parkrat ob tla in mu je raztrgal vso obleko. Pri kotlu je počila debela parna cev, kapitanski mostič je napol razdejan, pasažirje je metalo s postelj na tla. Med vožnjo je umrl en otrok.

Iz delavskega sveta.

Štrajkarji v Lawrence in Industrial Workers. Textile Council, zahteva zvišanja plač.

Lawrence, Mass., 19. nov. — 350 kurjačev tukajšnjih predilnic, ki so zastavkali, da bi zadobili osemurni delavnik, odklanja simpatije in pomoč Industrial Workers of the World. Tako se je danes izrazil tajnik finančne komisije unije kurjačev, M. J. Haggerty.

Tovarne so danes zopet obratovale, toda obratovanje ni bilo popolno; gospodarji so si najeli nekaj stavkokazov.

Rešitev na morju.

Angleška bojna ladja rešila na Canal la Manche 30 oseb iz ognja na parniku "Scotsdyke".

London, Anglija, 19. nov. — Angleška bojna ladja "Iron Duke" je prišla se o pravem času parniku "Scotsdyke", ki je jel danes zjutraj goreti na Canalu, na pomoč ter je rešila 30 potnikov.

Parnik "Scotsdyke" je bil na poti iz Sredozemskega morja proti Sunderlandu. Takoj po polnoči je začel goreti pred otokom Wight. Vnelo se je seno, ki je bilo naloženo na krovu. Plamen se je tako silno in s tako naglico razširil, da ga ni moglo moštvo na noben način udušiti. V trenutku je bilo vse seno v ognju, ki ni zanesel niti kapitanskemu mostiču, in mnogo rešilnih čolnov je izgubilo v njegovem žrelu. Kar je pa še ostalo čolnov nesežganih, se jih ni moglo porabiti zaradi prerzburkanega morja v rešilno svrhu. Seveda se je polastila potnikov strašna panika. Strašno prestrašeni so se poskrili v notranje prostore, pričakovaje tako neizogibne smrti.

Bojna ladja "Iron Duke" se je tedaj mudila tudi v Canalu. Zapazivši goreči parnik, mu je urno odposlala rešilne čolne z moštvom na pomoč. Prednji del nesrečnega parnika je bil že ves v ognju, ko je dospela pomoč na mesto. "Iron Duke" je obveljeval z reflektorji, rešilno moštvo pa je stopilo v akcijo ter rešilo 30 oseb in moštvo iz gorečega groba.

Predzren skok.

Policisti in uradniki Doma sv. Magdalene v Brooklyn, so iskali večeraj zvečer z električnimi svetilkami 23-letno Mary Allen in 24-letno Mary Brown, ki sta pobegnili iz zavoda. Deklici sta skočili s 50 čevljev visokega zidu v globočino. Ena si je zlomila roko, druga pa nogo. Stražnikom sta rekli, da nista mogli več prenašati razmer, ki vladajo v omenjenem zavodu. Prepeljali so ju v bolnišnico.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-Americana proge "BELVEDERE" odpluje dne 26. novembra 1913. Vožnja stane iz New Yorka do:
Trsta in Reke \$34.00.
Ljubljane 35.18.
Zagreba 35.08.
Vožnje listke je dobiti pri FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York City.

Ritualni umor.

Beiliss popisuje, kako se mu je godilo v ječi. Ob samem kruhu in voči. Med banditi.

Kijev, Rusija, 19. nov. — Mendela Beilissa, katerega so dolžili ritualnega umora, je obiskal nek časnikarski poročevalec in ga vprašal, kako se mu je godilo v ječi. Nesrečnej se s solzami v očeh pripovedoval strahote in pognanil razmere, ki zamorejo vladati samo po ruskih kaznilnicah. "Otrok in žene" — je pravil — niso pustili nikdar k meni; vse prošnje so bile zastoj. Državni pravdnik me je skoraj vsak dan obiskal. Ker mi nisem mogel priznati, da sem jaz ubil dečka Jušinskija mi je rekel: — Prokleti židovski hudič! Mi te bomo že naučili moriti nedolžne otroke.

Po preteku enega meseca so me spravili v smrđljivo luknjo, kjer je bilo šestdeset roparjev in banditov. Dobival nisem drugega kot kruh in vodo. Nek jetnik ki je bil poleg mene ukljenen, me je hotel enkrat z verigo zadušiti. Nikdo mi ni privoščil dobre besede, iz oči vseh je seval grozen srd in želja po maščevanju.

Pri neki priliki je pripeljal državni pravdnik seboj jetniškega paznika, kateri mi je populil skoblja vse lase iz glave. Ker so mi noge popolnoma ozeble, sem moral biti dva meseca v bolnišnici. Res lepa slika iz "blažene" Rusije!

Krupovi dobički.

Berolin, Nemčija, 19. nov. — Krupove tovarne za orožje so imele v letu 1912. \$9,150,000, leta 1911. pa \$7,350,000 dobička.

Wilsonova administracija.

Washington, D. C., 19. nov. — Ob priliki prihodnjega kongresnega zasedanja se bo začela preiskava vseh trustov v deželi. Za stroške preiskave bo dovolil kongres \$600,000.

Newyorški župan.

Kingston, Jamaica, 19. nov. — John Purroy Mitchel novi newyorški župan je že par dni tukaj s svojo ženo. Dopoldan se vozi z avtomobilom, popoldan pa ribe lovi.

Španska kraljica zbolela.

Pariz, Francija, 19. nov. Španska kraljica Victoria Ena, ki je dospela v pondeljek sem s svojim soprogom, je zbolela. Zdravi jo profesor Rodin. Pravijo, da boleha na influenci.

Japonski parnik v plamenih.

Yokohama, Japonsko, 19. nov. Japonski tovorni parnik "Sado", ki je zapustil 4. novembra Seattle, in je imel pripluti prihodnjo soboto sem, je začel goreti na visokem morju.

Deportacija.

Harry C. Shipley, prvi Amerikane, ki je bil deportiran iz Angleske, je dospel iz Baltimore v Boston, kjer ga bodo zasliali. V Londonu je nekoga napadel in precej pretepel.

Naselniški škandal.

Berolin, Nemčija, 19. nov. — Tudi tukajšnje sodišče se je bavilo z "izselniškim škandalom". Agent Kunt se je moral zagovarjati, ker je spravljal pod različnimi pretežajmi mlade ljudi v Brazilijo. Sedel bo tri meseca.

Volitve.

Pri občinskih volitvah v Jeni so socialni demokrati popolnoma propadli. Izgubili so sedem odbornikov. Po drugih mestih je enaka situacija.

Za čast Bolgarske. Obnovljena koncesija.

Poročnika Tarcona je v dvoboju premagal nasprotnik. Častnik in pisatelj.

RUSKI PRESTOLONASLEDNIK.

Aleksij Nikolajevič je padel iz avtomobila. "Canadian Pacific" sme naprej poslovati.

Pariz, Francija, 19. nov.

Bolgarski poročnik Tarcon je zastoj pozival na dvoboj francoskega pisatelja Pierra Loti-a, ki je začasa balkanske vojne pisal ostre članke proti Bolgarom in jih na vse mogoče načine zasramoval. Ker ni mogel dobiti nje, je pozval druge žurnaliste in res se je kmalo oglasil znan publicist Georg Breittmeyer. Junak boja in junak peresa sta se dvo-bojevala danes zjutraj s sabljami. Boj je bil hud in v boju je podlegel Bolgar; nasprotnik mu je prizadejal dve teži rani.

Petrograd, Rusija, 19. nov.

Nek tukajšnji časopis je dobil iz Petrograda brzojavko, da je padel pri izletni vožnji iz avtomobila ruski prestolonaslednik Aleksij Nikolajevič.

Mlad bolehen princ je zadobil precejšnje poškodbe.

Dunaj, Avstrija, 19. nov.

Zunanji minister je dovolil "Canadian Pacific Railway", da sme jutri začeti zopet obratovati; izvzeto je le poslovanje, ki se tiče izselništva.

42 psov v enem bloku.

Ko je preiskoval coroner, kaj je vzrok smrti 67-letnega Henry-a Blassa s št. 230. vzh. 21.cesta, se je dognalo, da ni v enem samem bloku med 2. in 3. Ave. ni manj kot 42 psov. Blassov pes je bil ugriznil nekoga drugega psa, vsled česar je prišlo med gospodarjema do pretepa, v katerem je našel Blass smrt.

Samomor radi tožbe.

86 let stari farmer James D. Hegeman se je večeraj na svojem posestvu v Clover Hill, N. Y., na neki jablani obesil, ker ga je neki McCullough tožil na sodišču v Somerville radi dolga v znesku \$65.

Ruski car dovolil ločitev zakona.

Christiania, Norveško, 19. nov. Kakor se čuje, je ruski car dovolil ločitev zakona princezinji Mariji, bivši veliki kneginji ruski s princem Viljemom, vojvodo Södermanlandskim.

REDKA SLOVENSKA SLUŽBA BOŽJA.

Rojaki in rojakinje iz New Yorka ter Brooklyna se opozarjajo na redko slovensko službo božjo, katera se bo vršila prihodnjo nedeljo, 23. t. m. dopoldne ob 9. uri v cerkvi sv. Nikolaja, 135 2. ulica, New York.
Pri tem sv. opravilu bo igrala prvič v New Yorku naša domača Slovenska godba znano, krasno Haydnovo mašo: "Pred stolom Tvoje milosti." Upati je, da se bo udeležilo službe božje obilno vernikov. Naše greaternewyorške naselbine.

Številke govore. Šeststo milijonov.

Koliko predlagajo delegacije za bodoče leto. — Vpliv balkanske vojne na draginjo.

DR. PAASCHE.

Gospodinje protestirajo. Avstrija noče nič balkanskega ozemlja. Berchtoldov govor.

Dunaj, Avstrija, 19. nov.

Delegacije, o katerih zborovanju se je že poročalo, so danes predložile račun za prvo polovico leta 1914. Sodeč po tem proračunu bo pripadlo na armado 239 milijonov, na mornarico pa 35 in pol milijona kron. Zunanji minister zahteva za svoj decolok 4 milijone, vojni minister pa za dodatek h kreditom dvanajset milijonov kron.

Železniški minister dr. baron pl. Forster je izjavil, da namerava izdati vlada za železnice po Avstriji in po Bosni v prihodnjih šestih letih šeststo milijonov kron.

Ker sta zadnji dve balkanski vojni zelo vplivali tudi na razmere v Avstriji, si prizadevajo diplomati stvari vrediti tako, kot so bile pred vojno. Cen živin in drugih potrebščin, ki so tako strahovito narasle, skoraj gotovo ne bo mogoče znižati, ker pridejo pri tem drugi faktorji v poštev.

Na shodu zveze avstrijskih industrialcev je imel zanimivo predavanje prof. dr. Hermann Paasche, prvi podpredsednik nemške poslanske zbornice.

Govoril je o gospodarskih odnosih med Avstrijo in Nemčijo.

Dunaj, Avstrija, 19. nov. — Državna zveza avstrijskih gospodinj je imela večeraj v trinajstih dunajskih okrajih velike protestne shode proti vedno naraščajoči draginji. Govorniki so očitali vladi, da je prevelik prijatelj agrarcev in se skoraj nič ne ozira na konsumente.

Dunaj, Avstrija, 19. nov. — Pri otvoritvi delegacijskega zasedanja je govoril tudi grof Berchtold in pojasnil navzočim mednarodni politični položaj, kakor tudi bodočo balkansko politiko. Konstatiral je, da so sedanje razmere med vesilami veliko boljše kot so bile kedaj prej.

Z aneksijo Bosne in Heregovine je baje Avstrija za vedno opravila na Balkanu in ne reflektira na nobeno ozemlje več.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:		K.		K.	
\$	K.	\$	K.	\$	K.
5...	1.10	130...	26.61		
10...	2.15	140...	28.65		
15...	3.15	150...	30.70		
20...	4.20	160...	32.76		
25...	5.30	170...	34.80		
30...	6.35	180...	36.85		
35...	7.35	190...	38.90		
40...	8.30	200...	40.90		
45...	9.30	250...	51.15		
50...	10.30	300...	61.25		
55...	11.35	350...	71.80		
60...	12.35	400...	81.80		
65...	13.40	450...	92.00		
70...	14.40	500...	102.25		
75...	15.45	550...	112.75		
80...	16.45	600...	123.00		
85...	17.45	650...	133.00		
90...	18.45	700...	143.00		
95...	20.45	750...	153.00		
100...	22.50	800...	163.00		
110...	24.55	850...	173.00		
		900...	183.00		
		950...	193.00		
		1000...	203.00		
		1050...	213.00		
		1100...	223.00		
		1150...	233.00		
		1200...	243.00		

Postarima je viteta pri teh sv. sh. Doma se nakazane svote pošiljamo izplačajo bres viarj odbitka.
Naše denarne pošiljave razpošiljamo na sadnje pošte e k pošto uranilnični urad na Dunaju v naš krajšem času.
Denarje nam poslati je najp. čeneje do \$50.00 v gotovini v proročenem ali registriranem pisnu, večje zneske pa po Posta Money Order ali pa po New York Bank Draft.
FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Avenue, N. E., Cleveland, O.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in\$3.00
Canada	1.50
pol leta	1.50
pol leta za mesto New York	4.00
pol leta za mesto New York	2.00
Evropa za vse leto	4.50
pol leta	2.55
četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.
Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
izvlečke naznani, da hitreje
najdemo naslednika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt St., New York City.
Telefon 46-7 Cortlandt.



Kaj je vzrok?

Pred kratkim smo poročali, da
so Združene države letos, prvič v
zgodovini, importirale precejšnjo
množino koruze in so s tem pre-
stale biti prva "žitnica" na sve-
tu. Pa to je šele začetek — koru-
zi bodo sledili še drugi predmeti.
Cene so zmiraj višje in sedaj na-
stane vprašanje: kdo je temu
vzrok?

V prvi vrsti nezadostna zveza
med farmerjem in konsumentom.
Večkrat segnijo farmerji čeli
vozovi sočiva, sadja itd., toda o
tem se ne govori mnogo, ker res-
nicno malo kdo rad slisi.

Bojazljivci, ki se najbolj hu-
dujejo na naseljenca, so že izraču-
nali, da bodo morali naših otrok
otroci stradati, če se tok nasel-
ništva začasno ne omeji oziroma
ne ustavi. Poljedelski tajnik
Houston je izdal pred nedolгим
časom zanimivo statistiko, ki la-
sko marsikoga pomiri.

V Združenih državah je 935
milijonov akrov dobre, to se pravi
rodovitne zemlje, farmerji pa ob-
delujejo samo 400 milijonov,
toraj niti polovico.

Farmerji delajo po takozvani
Yankee farmerski metodi, to se
pravi: zemljo kolikor mogoče hit-
ro erpajo, ne dajejo ji pa ničesar,
da bi zamogla roditi. In to delajo
kljub prepovedi vlade in potovnih
učiteljev, za nauke, ki jih
dobe v gospodarskih šolah, se že
vsaj v tem oziru ne brigajo ve-
liko. Združene države sicer produ-
cirajo na milijone bušjev pšenice
in koruze in to iz zemlje, ki je
manj kot 40 odstotkov racionalno
in manj kot 12 odstotkov inten-
zivno izrabljena.

Kaj bi napravilo iz takih tal
gospodarstvo kot ga imata Dan-
ska in Belgija, iz tal, ki so komaj
200 let kultivirana! Pri tem se
mora seveda tudi pomisliti, da se
po Danskem in Belgiji ne dela
tako "easy" kot se dela pri nas.

Sladkor carine prost.

Ob vsakem pojavu glede refor-
miranja uvažinskih carin so
igrali one na sladkor zelo veliko
ulogo. Kajti v Združenih državah
se je vedno porabilo sladkorja
veliko več kakor po drugih kul-
turnih deželah. Sicer pridelajo te
države same sladkorne sirovine,
ali iz čiščenja domačega in im-
portiranega surovega sladkorja
si je pribarantala "American Sugar
Refining Co." monopol naj-
sramnejše vrste. Sladkorni trust
si je potom visokih uvažinskih
carin na vsak funt sladkorja za
domačo uporabo izkopal veliko
več dobička, kakor je pa to mo-
goče v drugih deželah, kjer ob-
stoja užitinski davek. Pod Cleve-
landom bi se imelo streti moč in
veljavo sladkornega trusta, ali
tozadavna predloga je propadla
vsled drznega nastopa zloglasnih
takozvanih "Peterih Havemeyer-
senatorjev". Sedanjí kongres je
polagoma stopnjeval po troje
let opustil uvažinsko carino na

različne sladkorne sirovine. Vsled
te določbe bodo trpeli zlasti do-
mači producenti. Vendar ni stvar
tako strašno kritična, da bi pod-
jetja te stroke obupala. Ali iz
razprav čikaških sladkornih pro-
ducentov bi se dalo sklepati, da
je opustitev carine na sladkor ve-
likega pomisleka vredna. Zbrani
odposlanci iz držav sladkorne pe-
se, kakor iz Michigana, Minneso-
te, Wisconsin, Kansas, Colora-
da, Montana, Nevada, Utah, Ari-
zona in Californije so prišli nam-
reč do zaključka, da bo dobava
pesinoga sladkorja po preteku le-
ta 1916. pošla, dasi je sedaj v tem
podjetju položaj 100 milijonov
dolarjev. Nekaj dni pred tozade-
vnim konventom v Chicagu se je
pa cubanski poslanec v neki seji
cubanskih producentov pesinoga
sladkorja popolnoma po robu po-
stavil zaključku gori omenjena-
ga konventa. Govor seiorja de
Vivieros, ki je pravi strokovnjak
v tem predmetu, je meril v celem
obsegu na to, da se polaste cub-
anski sladkorni producenti po
opustitvi carine na sladkor in od-
pravi "Dutch Standarda" ameri-
škega trga za sirov sladkor popo-
lnohoma. Le onega v srednjem
zapadu in ob pacifiškem obrežju
ne bodo mogli dobiti v svoje ro-
ke. Kajti tam ne morejo Cubanci
zdržati konkurence z drugim a-
meriškim pesinim sladkorjem za-
radi previsoke železniške vzno-
je. Kakor iz teh misli sledi, ne
more biti torej položaj ameriške-
ga pesinoga sladkorja tudi po le-
tu 1916 tako kritičen, kakor si ga
predstavlja konvent sladkornih
industrijev.

Dopisi.

New York, N. Y. — Vabilo na
ustanovno veselico, katero pri-
redi Newyorška Slovenska Godba v
nedeljo dne 23. novembra 1913 v
"Beethoven Hall", 210 5th St.,
New York. Pričetek veselice ob
4. uri popoldne. Vspored: ples,
šaljiva pošta in žrebanje krasne-
ga dobitka. Kot je že vsem Slo-
venecem v Greater New Yorku
znano, se je pred nekoliko meseci
ustanovila Slovenska Godba in že
pri raznih društvenih prireditvah
nastopila. Godbo nismo ustanovi-
li iz dobičkaželjnosti, temveč
edinole v prosep slovenskih ve-
selic. Vsakdo dobro ve, da smo
imeli za nabavo godbenih instru-
mentov in drugega potrebnega
gradiva mnogo stroškov. Da pa
zamoremo stroške vsaj deloma
pokriti, bomo priredili veselico
na zgoraj omenjeni dan. Naj-
vidnejše vabimo cenjene rojaka-
kinje in rojake iz Greater New
Yorka in okolice, da se blagovo-
ljuje te naše prve veselice v kolik-
or mogoče obilnem številu ude-
ležiti. Za vsestransko naklonje-
nost slovenskega občinstva se bo-
demo skušali izkazati hvaležnim
s tem, da bomo pri veselicih
nastopili vedno v vsestransko za-
dovoljnost. Z odličnim spoštova-
njem — Odbor.

Rock Springs, Wyo. — Kdor
misli, da so velike slovenske na-
selbine samo privilegij vzhoda, ta
se zeb moti. Saj šteje n. pr. me-
sto Pueblo v Coloradu okoli pet
tisoč Slovencev (povrh pa še ne-
broj prelestnih solčnih žarkov),
v Leadville biva nad tisoč roj-
kov in približno en tisoč našega
naroda biva tudi v Roek Springs.
V mestecu, kakoršno je Roek
Springs, se to že precej pozna in
ker tam biva mnogo vsestransko
dobro podkovanih in izobraženih
rojakov (nekateri so naseljeni že
do 20 let), jih Amerikanci in dr-
gorodeci tudi vpoštevaajo. Slovenci
imajo svojega rojaka v mestnem
zastopu in pred par leti so imeli
že v državni legislaturi svojega
zastopnika v osebi g. J. Kosirja.
V mestu je več slovenskih trgo-
vin, tako n. pr. Kosirjeva, potem
takozvani "kranjski store" (ofi-
cijelno ime sem pozabil, lastnje
jo menda več Slovencev) in Me-
telko. Pribežališče taježnih in o-
nih, ki ne ljubijo greenriverse
kapljice, so kraji, koder "bog ro-
ko ven moli", kot n. pr. pri Ju-
stinu, pri Yugovic & Co., pri Su-
bieu, pri Mraku in pri Kosu. Kru-
ha, mesa in klobas dobiš pri Sta-
lick & Taucher, sodavice, cukerc-
kov in podobnih reči pri bratih
Sedey, če imaš kaj opravka s
First National Banko, postreže ti
rojak g. Plemel, če si kosmat po
"frisu", pomaga ti slovenski briv-
ec, če si kosmat na duši, pa slo-
venski gospod. Če te srce boli
lahko vzdihuješ za krasnimi Lo-
čankami (kot sem jaz) in če ni-
maš večje sreče, boš tudi "akoz
padel" (kot sem jaz)! Tisto že
menda veste, da so skoro vsi ro-
jaki v Roek Springsu in okolici

doma iz ali od Škofje Loke na
Gorenjskem. Nisem bil sicer še ni-
koli tam, ali po značaju rojakov,
ki prihajajo iz omenjenih krajev,
sodim, da mora biti škofjeloška
okolica izredno mila in prijazna,
nekaká predpoda dvehih nebes,
kjer pod eveteciimi črešnjami po-
čiva prerok Mohamed in piše čr-
no kavico, obkrožen od najlepših
hurisk. Pusti in dolgočasni kraji
nikdar ne rodijo tako dobro-
srčnih, prijaznih in postrežnih ljudi,
kot so naši vrli Poljanci. Potem
pa tisti "solčni žarki" iz Pol-
ljanske doline! X-žarki, ki jih ra-
bijo zdravniki, gredo skozi meso
in kosti, žarki iz tistih velikih
oči gredo pa celo skozi dušo!
"Kid, you've got some eyes",
mislil sem si neredkokrat, "na
rosah sinjega neba, na rosah zeli-
nih gora lepoto to si pila — ti
krasna heč planin!" Rodopske
planine doli v globoki Srbiji go-
tovo niso lepše od škofjeloških
gora in vse lepše počiva sinji ne-
besni obok na teh gorah, kot na
veličastnih piramidah in vitkih
palmah ob reki Nil! Iz česa to
skleпам, sem vam pa že povedal!
Rojak Josip Pišler, bivši delegat
in zapisnikar na zadnji konven-
ciji J. S. K. J., se je ponesrečil
dne 4. novembra v premogokopu,
kjer je bil zaposlen. Prijeloe za
ga kare za nakladanje premo-
ga in mu močno razmesarile levo
nogo pri kolenu; kost k sreči ni po-
škodovana, vendar se bo skoro-
gotovo moral še nekaj tednov
dolgočasiti v roekspringski bolni-
ci. Ravnotam leži tudi rojak O-
grine iz campe Sweetwater, ki se
je dne 2. nov. obrstl na lovu. S-
vinčene jagode, ki so bile name-
njene za zajčjo zadnjo večerjo,
so mu grdo razmesarile stegno in
deloma tudi roko. Ker je bil na
lovu sam, precej daleč zunaj v
divjini, rabil je več kot šest ur,
predno se je ves onemogel privle-
kel do campe. Radi velike zgbue
krvi je zelo oslabil, vendar je u-
pafil, da okreva. Bivši saloonar,
sedaj pa menda mesar in ne vem,
kaj še vse, Valentin Stačik, je že
skoro dobrodo ozdravil. Udaril ga
je bil konj ter mu poškočoval
kost pod kolonom. Dne 30. sept.
so pokopali na roekspringskem
pokopališču rojaka Antona Per-
še. Dotični je prišel nekje iz vzhoda,
zadržal se je menda nekaj časa
v Diamondville, Wyo., zadnji
čas pa je delal v Superior, Wyo.
Tam je zbolel za vročinsko bole-
znijo (typhoid fever) ter bil po-
slan v bolnišnico v Roek Springs,
kjer je ležal kakih pet tednov,
nakar je podlegel. Iz pisem, ki so
prišla za njega, se je doznalo, da
je spadal k društvu "Jugoslava-
ni" št. 181 S. N. P. J. v Granville,
Ill. Tukajšnje društvo "Trdnjava"
št. 10 S. N. P. J. se je zavze-
lo zanj ter mu preskrbelo dostoj-
en in časten pogreb. Dasiravno
je bil tujez tukaj, dasiravno nje-
gova družina, bivajoča nekje na
vzhodu, niti vedela ni, da se nad
ljubljenim soprogom in očetom
zagrinja hladna gomila, ni bil po-
kopan kot tujez, ampak bratje in
sestre S. N. P. J. so ga spremlili
na njegovi zadnji poti in kot brat-
je in sestre so se poslovili od nje-
ga za večno, v imenu njegove
družine, v imenu našem in v ime-
nu cele Slov. Nar. Podp. Jednote.
Stoječ ob odprtem grobu, domi-
slil sem se besed pesnika in:

"Nisem molil za trpeče duše,
V težkem delu ste odšle s sveta!
Lahko vam je bilo govoriti,
Ko ste stali pred sodnikom stro-
gim.
Kaj si delal? Vsak mu je pokazal
Nemo krute žulje na dlaneh!"

ne veselice, društvene seje itd.
Samo par dni poprej, predno sem
jaz dospel na Superior, se je vr-
šila v omenjeni dvorani svatba
rojaka Franka Krašovec, ki se je
poročil z gđ. Marijo Gradišar iz
Susie. Imeli so se ino in zabavali
so se tako imenujo, da so še me-
ne skomine lomile, ko sem samo
slišal praviti o tem! Nesmrtni bo-
govi naj naklonijo novoporočen-
cema "paradise on earth", po
evetecihih lokah tega paradiza naj
izvirajo vreli nekaljene sreče in
ljubeznive ptice štokrke naj gne-
zdijo tam vsako sezono! — O
campi Sweetwater ne vem nič po-
sebnega povedati, istotako tudi
ne o novi campu Lions. V obeh
krajih biva le nekaj malega Slo-
vencev. — Campa Gunn, oziroma
tamkajšnji premogov rov obratu-
je dobro, tudi delo je baje lahko
dobiti, ampak stanovanj primanj-
kuje. Vaški očetje so baje obju-
bili postaviti več novih hiš, kakor
hitro bodo zasuti globoki jarki,
ki kazijo lepo lice naselbine. Tu
se je zmisli nek "son of a gun",
da bi prazni pivski sodčki bili
prav dober material za jarke na-
polniti, ker sodčku je treba dati
samo breo, pa se sam zakotali v
dolino. Navset tega Salomona je
bil z odobravanjem sprejet in
kmalu bodo vsi jarki lepo zasuti,
bodoče mesto Gunn pa bo stalo
na pivskih sodčkih, kakor Benet-
ke na kraških hrastih! — Na pe-
lin požlahtnjen klobasji trs v Re-
liance, ki se je lani kar lomil pod
težo slastnih klobasie, je letos
tak, kot sedem lačnih let. Niti
ene same klobasie nisem nikjer
opazil. Baje so farmerji preveč
molili, pa je vse toča pobila. —
Sedaj je pa že čas, da pridem zo-
pet enkrat v Roek Springs, na
katerega me veže toliko lepih
spominov. Najlepši spomini so
bili lepo zaokroženi in njihov duh
in okus je bil popolnoma tak, kot
oni krvavih klobas! Odiseje je re-
kel, da celo dim očutjave je sla-
dak. Jaz, ki nisem tako moder,
pa tudi ne tako lep, da bi se mi
kar nesmrtna boginja ponujala
za sweethearta, pa pravim, da celo
duh od pečene krvavice je sla-
dak — kaj šele klobasa sama!
Well, da me ne boste imeli za
kakšnega požeruha, naj končam o
tem. (Pripominim pa, da za pri-
hodnjo klobasjo sezono se zopet
vidimo v Roek Springsu, ako mo-
goče.) Trdnjava "Drinopolje",
tam je domače "za ereckom", ki
me je že zadnjič tako zanimala,
stoji še vedno nepremagljiva in
ni ga sovražnika, ki bi jo zavzel.
Brani jo voda, blato in prepadi,
žične in lesene ograje, pa cel re-
giment psov, ki za vsako malen-
kost tako rjovejo, da človeka kar
zona spreletava. Notranjost trd-
njav pa je mnogo prijaznejša kot
zunanost in vsak, kdor pride z
dobrim namenom, je prijazen
sprejet; nazadnje pa tudi psi ni-
so tako hudi kot vpijejo. V času
moje odsotnosti je mesto Roek
Springs čudovito napredovalo,
skoro bi se ne bil več spoznal, ko
sem prišel na glavni trg. Najlep-
ši del mesta bo, po mojem mnenju,
posihal tam, kjer je bil
praj takozvani "Chinatown".
Zadnji čas je postavilo tudi mno-
go rojakov tam svoje hiše, in si-
cer krasne in udobne hiše, katere
je veselje videti, še bolj pa v njih
stanovati. Če so potem v teh hi-
šah še pridne, vzorne in prijazne
gospodinje (ali njih pomočnice),
in kdor pozna brhke naše Ločan-
ke, ve, da boljših je težko najti,
pač ni čudno, ako se mesto potni-
ku tako prikupi, da kar pozabi
na odhod. Vsaj meni se je tako
godilo. — Kras cele slovenske na-
selbine in ponos vseh Slovencev
pa bo novi "Slovenski Dom", ki
se že ponosno vzdiguje visoko
nad druge stavbe, v ravnokar o-
menjenem delu mesta. Posopje
seveda še ni zgotovljeno, za po-
govodbi mora biti dovršeno do
25. decembra t. l. in za novo leto
1914 se bode vršila slavnostna o-
tvoritev istega. Stavba bo veljala
okoli \$10,000 in bo najlepši "Slo-
venski Dom" na celem zapadu.
Vsa številna slovenska društva v
Roek Springsu prispevajo za ta
"Dom" gotove svote vsak mesec,
požrtvovalnost posameznikov je
pa naravnost čudovita. Seveda,
manjka še precej tisočakov, ali
če bodo rojaki tako vneti za Dom
kot dosedaj, bo vse splečano v
doglednem času. — Pri tej pril-
iki naj omenim še nekaj, kar se
mi je jako dopadlo. V vsaki, ko-
ličkaj večji slovenski naselbini se
pojavi stranke. To je že v slo-
venski krvi in sploh nekaj čisto
naravnega, ker vsi ljudje niso bi-
li in ne bodo nikdar enakih mi-
slí. Nič čudnega torej ni, da so
tudi roekspringski Slovenci kali-
kortoliko razdeljeni na stranke.

To in ono.

O ljudeh, starejših nego sto let.
Francoski zdravnik dr. Marcel
Labbe je pred kratkim objavil v
listu "Minerva" spomine na raz-
ne stoletne ljudi. Tako n. pr.
pripoveduje Mentzellius zgodovi-
no nekega 120 let starega moža,
ki je imel še vse zobe in nena-
vadno goste lase. Nekí 109-letni
Madžar je šel 48 kilometrov da-
leč peš, da se je dal preskati v
harski bolnišnici. Angleški akro-
bat Henry Johnson je šele v sta-
rosti 98 let opustil svoje arti-
stično delovanje. American Ra-
gion, ki je umrl v starosti 114
let je bil srečen mož tridesetle-
tne žene. Francoz Frane Noaille,
je dosegel starost 119 let, je do-
bil sina, ko je slavil stoletnico

Torej stranke so in tudi do ka-
kšnega boja pride včasih, ali vse
stranke se držijo gesla: "kar se
doma skuha, naj se doma sme!"
Vsi se zavedajo, da medsebojno
blatenje in psovanje po časopisih
ne koristi nikomur, ampak šele
toliko hušje razvzame strankar-
ske strasti, poleg tega pa še ško-
duje naselbini na ugledu. Kar si
imajo povedati, povejo si osebno,
bodisi na cesti ali v saloonu, ali
na sejah, če treba, se malo pokre-
gajo, pa mirna Bosna! Zunanji
rojaki ne trebajo znati za take
malenkosti! Glejte, v tej zadevi
se kaže zopet plemenita nrv na-
ših postenih Poljancev! Vsa čast
torej vrlim roekspringskim roj-
pom vseh strank! Tako bi moralo
biti po vseh slovenskih naselbi-
nah. — Mudil sem se v Roek
Springsu precej časa, ali dnevi
so mi minevali, da sam nisem ve-
del kdaj. Kamor sem prišel, pov-
sod sem našel prijatelje, ki so me
zabavali in mi šli v vseh ozirih na
roko, da sem jih vsak dan bolj
"ljakal" in da mi je bilo vsak
dan težje misliti na odhod. V pro-
stem času "pošepal" sem tudi
za kako brhko Ločanko, češ, saj
sem tudi jaz Ločan (iz Loke pri
Zidanem mostu!) in bil bi prav
opravičen do ene! Ampak roek-
springski fantje so rekli: ne boš.
Jaka, kaše pilal, ne! — pa je res
nisem, žalibog! — Nekega popo-
ludca, ko sem se vračal proti do-
mu, obkrožilo me je kar sredi ce-
ste pol dueata malih deklic, kli-
čoč: "Hello Tone, hello, Tony!"
Vsem sem moral roko podati in
z vsako se malo pogovoriti. Ah,
sem dejal, zakaj so deklice tako
zelo drugačne, ko odrastejo! Če
bi hotel pa človek z eno veliko
takole prosto govoriti, mudilo bi
se ji brž naprej, namrdnila bi
rožni gobček in zamrmrala: "Saj
tale plašur je pa res mrvno šemast
včasih!" — A. J. Terbovec.

Gilbert, Minn.

— Lansko leto
na "Zahvaljeni dan" so se šli
tu slovenski možje na poslovje, ka-
ko naj uravnajo svoje delovanje
med svojci za Slovensko Zave-
tišče. Z vsjo moško navdušenostjo
so se oklenili te prekoristne ide-
je. Izdelali so načrt in se dogovo-
rili, kako bodo delali za uresničje-
nje te velike misli. Ali minilo je
že leto dni od tistega posvetova-
nja, a za Slovensko Zavetišče se
ni do danes še prav nič storilo.
Resnično je sicer, da je vsak začel
težaven, ali izvršiti se ga mo-
ra, če se hoče kaj doseči. Le ozri-
mo se na one čase, ko so si naši
rojaki postavljali božje hráme!
Izprva so si gradili majhne lesene
cerkve. A sedaj! Na teh mestih
se dvigajo že mogočne stavbe, ki
jasno pričajo resničnost našega
starega pregovora, ki pravi: "Od
zrna do zrna pogača, od kamna
do kamna palača." Zato kličem
s temi vrsticami vse one, ki imajo
količkaj srea do naših semkaj pri-
šlih rojakov, naj jamejo uresničje-
vati lansko leto izproženo idejo
ter pridno in vztrajno zbirajo ni-
kel za niklom za prepotrebno Slo-
vensko Zavetišče. Saj je vsako-
mur znano, da iz malega raste ve-
liko. Pozdrav! — M. Pogorelec.

OGLESBY, III.

— S tužnim srem
naznanjam znanecem in prijate-
lem v Ameriki, da je nemila smrt
pretrgala nit življenja rojaku A-
lojziju Butaru iz Cerkelj na Do-
lenjskem. V Ameriki je bival nad
22 let. Tukaj zapušča tri hčere:
Ano, Marijo in Nežo, v starem
kraju pa žalujočo soprogo, sina
in eno hčer. Bil je dober oče svo-
jih otrok. V teniški grob smo ga
položili 13. novembra. Najlepa
hvala društvoma sv. Družine in
sv. Martina, ki sta darovala kra-
sne vence iz svežih cvetlic; pogre-
ba se je udeležilo veliko število
ljudi. Rojaki, pristopajte v dru-
štva, ker nikdo ne ve ne ure ne
dneva. Pozdrav vsem! — Frank
Drobnič.

Slovensko katoliško
podp. društvo
svete Barbare

IZ URADA GL. TAJNIKA ZDRUŽENIH DRUŠTEV SV. BAR- BARE S SEDEŽEM V FOREST CITY, PA.

Tem potom se naznanja, da je bilo na 4. glavnih konvencijah sklenjeno, da si
vsak član, oziroma članica, kateri je zavaroval za \$250.00 lahko povisa us-
mrtnino do 1. januarja 1914 na \$500.00; to velja tudi za one, ki so že prestopili
45. leto.
Kdor želi povisati usmrtno, naj se da preskati pri zdravniku; prošnja in
spravilo naj se pošlje vrhovnemu zdravniku v potrditev. Asement je razvi-
den iz listvice, ki je razdeljena na \$250.00 in na \$500.00.
Ivan Telban, glavni tajnik.

veje starosti. Lotrinski kirurg
Politman se je redno vsak večer
napil in je umrl, star 115 let. An-
gele Brown, ki je umrl v starosti
120 let, si je izbral sledeči na-
grobní napis: "Bil je vedno pi-
jn, tako da se ga je celo smrt ba-
la. Šele ko je imel nekega dne
"mačka", je imela toliko pogu-
na, da je prišla k njemu in ga
ni več zapustila."

Srbsko pristanišče v Solunu.

Srbija bo imenovala v kratkem
za Solun načelnika za oddelek lu-
ke, ki bo oddeležen Srbiji kot pri-
stanišče za srbske trgovske ladje.
V tej luči bo imela Srbija neke
vrste avtonomijo, tako da bodo
srbske ladje direktno podvržene
srbski oblasti. To bo prva srbska
pomorska oblast in seveda ne
zadnja.

DAROVI

za Ivano Jaro v Sp. Pirmičah.
Frank Gottlicher, Bristol, Ind.,
50c.
Geo. Hudak, Marquette, Mich.,
\$1.00.
Louis Kauschek, San Francis-
co, Cal., 25c.
Uredništvo "A. S." kot prispe-
cek Josipa Peshela \$2.00.
Skupaj \$3.75.
V imenu revije se vsem daro-
valcem srčno zahvaljujemo.
Uredništvo.

PRODA SE

boljši Saloon in Boarding House.
Dobra prilika za Slovence ali Hr-
vata, katerega veseli ta obrt. Ce-
na nizka. Proda se radi družin-
skih razmer.
Louis Raek,
P. O. Box 222, Oglesby, Ill.
(20-24-11)

NA ZNANJE.

Rojakom v Ohio naznanjamo, da
jih obišče naš novi potnik

Kje se nahaja ALEŠ ŠIVIC? Do-
ma je iz vasi Mramorovo, fara
Sv. Trojica na Notranjskem.
Prosim cenjene rojake, če kdo
ve za njegov naslov, da ga mi
naznani, ali naj se pa sam javi.
John Šivic, Box 77, Eckhart
Mines, Md. (19-22-11)

Kje se nahaja ANDREJ ČEBUL? Pred
4. leti je prišel iz stare domo-
vine. Kje se sedaj nahaja, mi
ni znano. Ako kdo izmed roj-
kov ve njegov naslov, naj mi
naznani, ali pa naj se sam zgla-
si, ker mu imam poročati nekaj
važnega iz stare domovine. —
John Čebul, 994 E. 61st St.,
Cleveland, Ohio. (19-21-11)

Kje se nahaja JOSIP STEMBER-
GAR? Za njegov naslov bi rad
zvedel njegov prijatelj: Joseph
Kurent, 83 Chicago St., Buffalo
N. Y. (19-20-11)

Članok društva "Boritelj" št.
1 S. D. P. Z. se naznanja, da se
prihodnji mesec dne 7. dec. vrše
volitve novega odbora za l. 1914.
Radi tega se pozivlja vse člane
omenjenega društva, da se kolik-
or mogoče polnoštevilno seje u-
deležiti blagovolijo.

Člani, blagovolite torej upošte-
vati to naznanilo, da ne bode po-
nepetrebni ugovorov proti
sklepom, ki se bodo na seji skle-
nili.
S pozdravom John Zgone.
(19-20-11)

Mr. FRANK KOVAČIČ,
ki je zastopnik Slovenic Publish-
ing Company in pooblaščen pobir-
nari naročino za list "Glas Na-
roda", kakor tudi druga naroči-
la.
Sedaj se nahaja v Clevelandu,
Ohio, in okolici.
Vedno in povsodi so šli naši ro-
jaki na roko našemu potniku in
ga lepo sprejeli, zato smo uver-
jeni, da bode tudi novemu potni-
ku na prvem potovanju tako. Ro-
jaka našega novega potnika kar
najtopleje priporočamo.
Slovenic Publishing Co.



Kje se nahaja JOSIP STEMBER-
GAR? Za njegov naslov bi rad
zvedel njegov prijatelj: Joseph
Kurent, 83 Chicago St., Buffalo
N. Y. (19-20-11)

Članok društva "Boritelj" št.
1 S. D. P. Z. se naznanja, da se
prihodnji mesec dne 7. dec. vrše
volitve novega odbora za l. 1914.
Radi tega se pozivlja vse člane
omenjenega društva, da se kolik-
or mogoče polnoštevilno seje u-
deležiti blagovolijo.

Člani, blagovolite torej upošte-
vati to naznanilo, da ne bode po-
nepetrebni ugovorov proti
sklepom, ki se bodo na seji skle-
nili.
S pozdravom John Zgone.
(19-20-11)

Mr. FRANK KOVAČIČ,
ki je zastopnik Slovenic Publish-
ing Company in pooblaščen pobir-
nari naročino za list "Glas Na-
roda", kakor tudi druga naroči-
la.
Sedaj se nahaja v Clevelandu,
Ohio, in okolici.
Vedno in povsodi so šli naši ro-
jaki na roko našemu potniku in
ga lepo sprejeli, zato smo uver-
jeni, da bode tudi novemu potni-
ku na prvem potovanju tako. Ro-
jaka našega novega potnika kar
najtopleje priporočamo.
Slovenic Publishing Co.

Westward-Go.

(Povest.)

"Številka 231 naj pride k meni!" Tako je rekel stari, sivolasi kaznilski vodja in se potem pripognil čez kopico spisov, kateri so ležali razprostrti po njegovi pisalni mizi.

Minulo je par minut. Potem je vrnil paznik z jetnikom štev. 231. Premišljeval je uprl vodja svoje srpe sive oči v obraz uplega kaznjence, potem pa pričel počasi toda z naglasom govoriti: "Singulf Doland, pustil sem vas poklicati ker imam sporočiti vam veselo vest. Po najvišji milosti je vam odpuščen za pol-drogoletna kazen in to zaradi vašega dobrega vedenja v kaznilnici. Upam, da vam boe lahko zopet pričeti novo življenje. Kaznilnico lahko zapustite še danes. Vodja se je obotavljal nekoliko časa, ker je opazil solze na upalih licih jetnika, podal mu je desnico in sočutno rekel: "Pojdite in pričnite lepše življenje!"

Globoko je vzdihnil Singulf Doland, ko so se težka železna vrata jetnišnice za njim zaprle. Do zadnjega trenutka ga je nadlegoval strah, češ to je bil zgolj senj; toda ni bil senj — res je bil prost, novo življenje je pred njim.

Plaho se je še jedenkrat ozrl na sivo, močno postopje; potem zadel svojo pomorščakovo vrtačo na ramena in hitro odšel proti mestu.

Njegova kolena so se tresla pod lahkim tvorom, a čutil je, kakor bi v teh par letih postal onemogel starček. Vedno je postajal bolj prostodušen. Globoko je sopol sveži jesenski zrak, njegovo telo se je izravnilo kakor bi bil oproščen nevidnega tlačanstva.

Neko posebno čustvo ga je gnalo v smeri proti luki.

Na križpota je obstal. V daljavi je videl rudeči žar na obnebu. Tam se je nahajala mesto Kristianija, tja je bil njegov cilj.

Kmalu je došel v mesto. Iz raznih ulic je opazil bleščeče merje v luki. Korakal je mimo malih trgovin, slabih gostiln, iz katerih je bilo čuti smejanje, hripavo petje, ali pa glasove hripave harmonike.

V ozkih umazanih ulicah so se igrali otroci, mimo njega so prihajali pijani pomorščaki in držali drug drugega.

Dobro se mu je prilegal ta vrišč.

Čustvo zopet zadobljeno prostosti ga je tako navdalo, da je vrgel vrečo na tla in razprostrl svoje roke; mimoidoče ženske so ga prestrašene gledale.

Namenjen je bil v malo gostilno v bližini luke.

Spomnil se je, da daje gostilničar ceno prenočišče za pomorščake. Kdo ve, ali ga bode spoznal? Saj sta bila včasih dolra prijatelja.

Nasel je zaželeno gostilno. Na oknih te gostilne so bile naslikane zastave skoraj vseh pomorskih držav, v treh jezikih je bil napis, da so tu dobila ječila vsak čas, vsak večer pa nastopijo umetniki "prve vrste."

Donald je vstopil z glasnim pozdravom, za točilno mizo je opazil tuj obraz, na njegovo vprašanje po starem gospodarju je poizvedel, da je oni že pred dvema leti umrl.

Donald si je naročil kozarec ruma in gorko jed.

Jedel in pil je, saj je to bilo prvič po dolgem času in bil je prost. Po jedi si je prižgal smodko in obračal svojo pozornost na oder.

Kmalu je nastopil umetnik "prve vrste" na oder. Bil je znamenje in prepeval s spremljevanjem klavirja nekaj mornarskih pesmi v angleščini, potem pa plesal z velikim ropotom nekak "Step-dance."

Potem mu je prišla na um njegova pipa za tobak, katero je imel spravljeno v vreči.

Ni jo dolgo iskal, ležala je na vrhu svoje oborne imovine, poleg nje pa možnja s tobakom. Z nekakim veseljem poželenjem jo je nabasal in prižgal; saj tega že dolgo ni storil. Potem je spuščal gost dim v zrak nizke sohe in se spominjal kako je nekaj tako sedel v družini pomorščakov.

Kako se je vse spremenilo! Več kakor štiri in pol leta je minolo kar se je oženil. Anka, rudečalasa hči soseda je postala njegova žena.

Na stari jadernici "Jomfruland" je bil on oni čas uslužben kot drugi krmar in na tej jadernici je napravil ženitovansko potovanje.

Vesel je bil in si slikal lepo bodočnost. Na potovanju so imeli lepo vreme, zato je bilo tudi vse možno dobre volje.

Vse se je lepo vršilo do nekega dne na povratku v španskem morju ko se je pripetilo nekaj neprickakovanega, nekaj za Dolanda nezamisljivega.

Doland je imel stražo na krovu, nepričakovano je došel v spodnji del ladije, da bi kapitanu nekaj sporočil.

V kajiti kapitana pa je našel svojo Anko v naročju kapitana.

Prvi trenotek je mislil: sreca mu mora početi vsied bolečin. Potem pa je molče izza pasa potegnil velik nož in ga porinil v prsa roparju svoje časti. Kakor posekano drevo je padel kapitan na tla. Doland se nasmehnil kakor blazen in potem nemo zrl na mrtveca. Svoje žene, katera je pozabila na stansko dolžnost pa niti pogledal ni in odšel na krov na stražo. Kmalu so ostali pomorščaki zvedeli za umor. Prvi krmar je pustil Dolanda ukleniti.

Drugi dan je nezvesta Anka skočila v morje.

Potem je prišlo nad Dolanda kakor grozen senj, — prihod v Kristianijo — porotna obravnava in izrek sodbe. Obsojen je bil v šestletno ječo in Doland je vedel za mlo obsodbo.

Med časom Dolandovega zapora mu je umrla mati. Bolesi osode njenega sina je je pretirala nit življenja.

Kaj hoče se on na svetu, ko je vse zgubil? Po čemu se spominjati minulosti? Ona je gotovo mrtva! Kakoršna naj bode prihodnost? Saj je bil vendar odpuščen jetnik!

Naročil si je zopet kozarec žganja in časopise, da bi pozabil grozne misli.

Mnogo se je v času njegovega zapora spremenilo, čutil se je tuje. Med močnim zidovjem je bil popolnoma odrezan od ostalega sveta.

Hkrati je opazilo njegovo oko malo novico. Nahajala se je med poročili kretanja ladij: "Leta 1879 v River Moulmin zgrajena norveška jadernica "Jomfruland" je bila prodana za osem tisoč kron; kupil jo je ladjeplavec Tychsen iz Kristianije in jo bode razdril."

Taka je toraj osoda stare jadernice!

Donald je glavo podprl ob dlan in zrl na svoj kozarec.

"Halo, Doland! — Ali si še živ, ti stari fant? Zelo slabo izgledaš!"

Doland je bil preseneten in se ozrl. Poleg njega je stal mož v obleki pomorščakov in mu ponudil desnico v pozdrav.

Doland je ponujano roko z veseljem oprjel in došleca povabil, da k njemu prisede.

"Ravnokar smo dospeli", mu je pričel došlec pripovedovati. "Imam še par mornarjev seboj, a ti lahko počakajo malo časa."

Pričela sta živahno razgovarjati. Kramljala sta o raznih skupnih potovanjih; Doland se je to dopadlo, posebno pa še, da se došlec ni spominjal njegovih zadnjih žalostnih let.

Posebno dobra prijatelja nista bila nikdar s Peterssonom, tako se je pisal došlec. Predno je Harald Petersson prišel na ladjo "Jomfruland", je bil tudi že kaznovan zaradi pregreška na tujih lastnini.

Doland se je prejšnje čase Peterssona najbrže izogibal, vedno je imel o njem neke predsodke, ali danes je bil vesel, da sta se sešla. Ali ni tudi on ožigogašen?

Doland je premišljeval. Tristo pet in osemdeset kron je bila njegova imovina. Tristo pet in dvajset kron je imel zaslužka ob času odpeljanja v zapor, kateri denar so mu odvzeli, šestdeset kron pa je zaslužil v zaporu.

Za nekaj časa je toraj preskrbljen z denarji, ali prija za mra naposled dan, ko bode izdal poslednjo krono. Kaj pa potem? Krmar, kateri je umoril svojega kapitana ne dobi tako hitro službe.

Še jedenkrat je pogledal v časnik na malo novico. Hkrati se je pojavila v njegovi glavi čudna misel.

Sedaj je prijel tovariša za roko in ga vlekel k sebi potopu in pokazal časnik rekoč: "Glej, tu, Petersson, ali si že to bral?"

Petersson je bral novico in se nasmehnil. "Gotovo! Ali ti še nisem povedal o tem? — Saj smo ravno mi to staro ladijo pripeljali sem iz Angleškega. Jaz in štirje pomorščaki. Zelo veliko vode vhaia v njo. Vedno je bilo skoraj tri čevlje vode v notranjih prostorih, ako ne bi vedno delali na sezalkah jo ne bi sem dovedli. Drugače je pa še precej dobra. No, osem tisoč kron je pa tudi lep kupček denarja. Predvčerajšnjem smo dospeli, ladijo smo privezali daleč zunaj na Tychsonovem pristanišču — večeraj so pričeli štrajkati vsi ondajšnji uslužbeni. Jaz sem ostal kot paznik na ladiji, druge pomorščake so odslovili. Tudi jaz sem ostavil ta posel, ker štrajkarji so pretili, da vsakomu kosti zdrobe kdor bode še delal za Tychsona, in ti ljudje ne razumejo šale. Najhuje pa je sedaj ker ni na krovu nobenega človeka, kateri bi delal pri sezalkah. Satri Tychsen je predvčerajšnjem odpotoval, nekateri pravijo, da v Dramen, dasi pridobi nove delavce. Predno se vrne, se bode stara ladija gotovo potopila. Kakor hitro se tovor premoči, se bode ladija potopila kakor kamen."

"Ali se nahaja še tovor na ladiji?" je vprašal Doland.

"Saj ga zaradi štrajka nismo zamogli izkreati. Dvestopetdeset ton surovega peska je v nji."

"Toliko?"

Petersson je spraznil svoj kozarec in naročil za Dolanda novo pijačo predno mu je odgovoril: "Toliko!" "Jomfruland" je morala vedno imeti veliko tovara. Poleg tega smo imeli iz Angleškega sem vedno viharno vreme in zato smo morali naložiti mnogo tovara."

"Ladija se toraj nahaja daleč zunaj?"

"Da. Zakaj vprašaš to?"

Doland je nekoliko časa ogledoval tovariša in premišljeval. "Glej, Petersson, ravno mi je prišla na um misel na kako lahek način bi se dalo zaslužiti par tisoč kron. To se pravi, ako hočeš sodelovati in še pridobiš tri ali štiri zanesljive moze."

Petersson je mirno poslušal. Oči je uprl v Dolanda in se k njemu pripognil. "Može, katere potrebujes sede nam nasproti. Tri leta se že skupaj vozimo in vem, da se je lahko nanje zanesli."

"So pa tudi dobri pomorščaki?"

"Tako dobri kakor jaz in ti. — Kaj pa nameravaš? Govori!"

Doland ni takoj točno odgovoril, ampak stavil še drugo vprašanje. "Ako ste predvčerajšnjem dospeli in bili takoj odslovljeni se pa li še nahaja kaj živeža in pitne vode na ladiji?"

"Gotovo — toda malo. Sveže meso smo med potjo zaužili. Toda na krovu je še precej konzerv in trdega kruha."

Doland je nekaj minut nemo gledal v kozarec. Njegov obraz je postajal živahen. "Še jedno vprašanje. — Ali zamore ta ladija še enkrat pripluti na Angleško? — Jaz menim brez večjega tovara."

"Zakaj ne, Doland. Dospeli smo sem in ladija lahko še enkrat nazaj dospe, izvzemši, ako ne bode preveč vode v njo vhaialo."

"Preveč se je ne sme videti iz vode, to je temboljše za nas. Potrebujemo pa tudi tem manj barve."

Petersson je presenečeno gledal Dolanda. Ni prav razumel kaj ta namerava.

"Še nekaj Petersson. V pristanišču so gotovo tudi lope, kjer je shranjena barva?"

Petersson je zmajal z rameni. "Ne poznam prav dobro okolišine tam. Na ladiji se pa gotovo nahaja še nekaj posod za barvo."

"Ali kdo straži ponoči tam?"

"Odkar je Tychsen odpotoval — nihče. Kaj pa naj tam kdo dela?"

"Jaz hočem!" je rekel Doland z gotovim glasom in se nasmehnil tovarišu.

"Povej mi vendar troj načrt", je silil vanj Petersson.

Doland je ogledoval zvedavega tovariša in si mirno prižgal ugaseno pipo. "Petersson, ako doseš kaj ne razumeš kaj nameravam, potem ti ni pomagati."

Petersson se je jezno nasmehnil. "Kaj nameravaš vem. Jomfruland' hočeš zopet na Angleško odvesti, da, ali k vragu, kaj ima barva s tem opraviti?"

Doland se je zopet nasmehnil. "Čuj me, Petersson, kaj ti sedaj pripovem! — Toraj "Jomfruland" je pritrjena zunaj v Tychsonovem pristanišču. — Poznam tomošnje okolice. Vlačilne ladije ne potrebujemo, straže ni na njej in tudi v pristanišču nihče ne straži. — Poslušaj dobro! Jutri večer takoj ko se zmrzači imaš ti priti na ladijo, ali pa bodi v bližini nje na onem pristanišču. One štiri tovariše, o katerih si mi pravil, pa pripelji seboj."

"Ali ni bolje, da jih še danes počujemo kaj nameravamo?"

"Zaradi mene, toda nič jim ne omeni o meni. Tako bolje za dobro izvršitev. Glavna stvar je, da imamo saj te štiri na razpolago. — Čuj dalje! Kakor brzo pridemo na ladijo, jo odvežemo — toda kje pa dobimo jadra?"

"Ti so še gori. — Tychsonovi uslužbeni bi jih sicer imeli odsekati, ali štrajk je to preprečil."

Doland je lagljeje vzdihnil. "Čuj me še malo časa! Je-li "Jomfruland" še vedno belo pobarvana?"

Petersson je prikimal. "Kakor hitro uredimo jadra bode ostalo možno pričelo jadernice barvati. Črno barvo moramo imeti na vsak način. Ladjo prebarvamo črno in tudi njen napis. Znašel sem že novo ime za njo in sicer "Westward-Go." Tako se je imenovala angleška jadernica, katera je bila nekaj zasidrana poleg naše v Perget-Sound."

"Spominjam se je. Na njej je bil zamorec za kuharja. Ali ni bilo to v Royal-Roads?"

"Prav tako! Poslušaj me še dobro. Ako bodo opazili, da je "Jomfruland" izginila in to znanjanjo v Kap Lindensnaes, da bi nas tam prijeli, ti bodo debelo gledali, ko bodo videli, da mi vozi namesto bele norveške jadernice "Jomfruland", črno barvana angleška jadernica — "Westward-Go." Predno se bode ta pomota odkrila, bode mo mi že na varnem."

"Izvrstno!" je zaklical Petersson smeje in vzdignil svoj kozarec. "Zelo prebrisan si, Doland. Na tako misel ne bi prišel vse moje življenje. Jadernico bode mo potem prodali — ali ne?"

"Gotovo! Blago nemoremo več z njo prevažati. Mi odjadramo v kako malo angleško pristanišče, ali na kak otok v zalivu. Jaz bodem kapitan jadernice — vse drugo bode mo potem uredili."

"Koliko pa meni, da dobimo za staro jadernico?"

"Najmanj deset do dvanajst tisoč kron."

"Dvanajst tisoč? Tychsen je za njo dal le osem tisoč!"

Doland se je zopet zvito nasmehnil in rekel: "Ako bode mo imeli v ladiji še dvestopetdeset do tristo ton premoga, bode vendar jadernica s tovorom vred toliko vredna?"

"Da, potem že! — Ali človek, kaj vendar nameravaš? Kje hočeš vzeti tristo ton premoga in ko ga hočeš spraviti na ladijo? Mi vendar nemoremo več dni tu-

kaj ostati. Kakor hitro se Tychsen vrne, je že vse prepozno. Doland se je oprl s komolei na mizo in vprašaje gledal tovariša. "Na pristanišču se je gotovo v teku časa marsikaj spremenilo, no pa saj si bil še včeraj tam. Kakor še od preje vem, imel je Tychsen v pristanišču precej premoga, katerega je rabil v delalnicah."

"Res je tako", je pritrdil Petersson. Premog se nahaja prav tik jadernice, še včeraj sem ga videl iz krova."

"Potem jo jutri po noči odkurimo s tristo tonami premoga čez morje!"

Petersson je nerazumljivo gledal tovariša. "Kako pa hočemo v par nočnih urah tristo ton premoga na ladijo spraviti. Ako vsi še tako trdo delamo?"

"To meni pripusti!"

Ker je bil odgovor tako in več ni mogel poizvedeti od Dolanda. Še le pozno v noč ko sta še marsikak kozarec spraznila na dobro srečo, se je Doland podal k počitku v sobo, katero mu je preje odkazal gostilničar.

(Konec prihodnjic.)

Razne zanimivosti.

Senzacionalen umor v Parizu.

Pariški listi veliko pišejo o odkritju umora, ki vzbuja v mestu veliko pozornost. Dne 2. aprila letos je umrla mlada, lepa in zelo zabavna žena milijonarja Varnierja. Kot vzrok smrti so navajali takrat nesrečen slučaj neprevidega ravnanja z orožjem. Pred nekaj dnevi pa se je zglasila na policiji neka Suterija, bivša ljubica Varnierja in je obtožila Varnierja, da je umoril

svojo soprogo. Ona je izpovedala: Imela sem dalj časa ljubavno razmerje z Varnierjem. Nekoč naju je zasačila v ljubzenskem objemu njegova žena. Vprizorila je velik škandal, ki pa k sreči po prizadevanju Varnierja ni prišel v javnost. Pač pa nama je užaljena soproga zagrozila, da naju bo oba ustrelila. Kljub temu sva midva občuvala naprej, vendar pa sva se veliko bolj skrivala. Pri najinih sestankih se je Varnier večkrat spomnil na grožnjo njegove žene in mi je opetovano pravil, kako lahko se pripeti z neprevidnim ravnanjem velika nesreča. Čez nekaj dni nato sem dobila od Varnierja obvestilo, da se je pripetila v njegovi hiši nesreča, katere žrtev je postala njegova žena. Sumila sem takoj, da jo je on sam ustrelil, pozneje sem mu ta sum razodela in on mi je pri neki priliki zločin priznal. Kot vdovec pa se mi je odtujil in vrgel me je končno brez sredstev na cesto. Njegova brezobzirnost zasluži kaznen in zato sem ga ovadila. Varnierja so še isti dan aretirali.

Čudni gostje na velikem Sv. Bernardu.

Bilo je nekega večera koncem septembra. Bilo je zimsko vreme in sneg je padal v gostih kosmih. Tedaj so menihi v samostanu opazili ogromen črn oblak, ki se je obupno boril s snegom in se bližal... Bile so lastavice, ki jih je v gorah prehitelo nevretime. Dobri menihi so hitro spoznali položaj in hiteli odpirat vsa okna in vrata v samostanu. Bil je že skrajni čas. Utrujeni pernatci potnikarji so se poglgnali z zadnjimi močmi in kmalu napolnili vse celice, dvorane in hodnike v samostanu in zasedli

vele prostorčke. Menihi so nato okna in vrata zopet zaprli, da je bilo ptičicam čez noč bolj gorko. Ko je pa zjutraj solnce posijalo, so zopet vse odprli in lastavice so nadaljevale svojo pot. Žal, da so prejšnji večer mnoge omagale tik pred gosoljubno samostansko streho. Zjutraj so menihi po zasneženih brdninah opazili na stotine črnih madežev: bile so lastavice, ki so omagale in bedno poginile.

Odklikovanj ne marajo.

Iz Lipskega na Nemškem poročajo: Tajni dvorni svetnik Klemens Thiem, predsednik nemške patriotske zveze, ki je dal iniciativo za zgradbo pred kratkim odkritega spomenika v Lipskem, je odklonil red rdečega orla 4. razreda, ki ga je dobil pri tej priliki. Tudi nadžupan v Lipskem dr. Dietrich je odklonil red 2. razreda, ker bi moral po svojem mnenju dobiti višje odklikovanje.

Letačev spomenik.

"Mož, ki tukaj leži, je bil letalec in je toliko časa po zraku plaval, da mu je zraka zmanjkalo."

Napredek sedanjega časa.

A. "Čudno je to, da dandanes toliko razvalin popravljaajo." B. "To kaže napredek, — ljudje tudi zob časa plombirajo."

NAŠ GOSPODAR,

edini slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo \$1.00. Prinaša poučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gi-banjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošlji denar na: Naš Gospodar, 2616 S. Lawndale Avenue, Chicago, Ill. (10-8 v 2 d)

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri : : : : vse hitro in točno odredi. : : : : Frank Sakser 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. 6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.



Vprašanja in odgovori čitateljem "Glas Naroda".

Vprašanje: Zakaj plačujejo ljudje 4 ali večkrat toliko, kakor je ura vredna? Odgovor: Kar ne pozna nihče tvorniške cene in ne ve, kje se za isto ceno kupi. Vprašanje: Zakaj računajo prodajalci za uro 4-krat toliko kot je vredna? Odgovor: Ker prodaja-lec le eno ali par ur na teden ter mora iz tega plačati za prostor, za vse stroške in živeti. Ako tvornica oglašuje, da da za \$6.— ono uro, ki stane \$25.—, — kaj poreče ljudstvo? Poreklo bo, da to ni res, kako bo mogel kdo kupiti za \$6.—, kar drugi pri trgovcu plača \$25.—. No to pa ni pravilno. Vi veste zakaj zahteva trgovec 4-krat toliko kakor tvornica. Tvornica ne kupuje od nikogar ur kakor trgovec in tvornica ne proda le par ur na teden temveč na stotine in tisoče na teden. Vzemimo, da tvornica proda le 100 ur na dan in zasluži pri uri le 25c, to je že \$25.—. Zato je umljivo, da tvornica more dati ure tako poceni. Ako želite kupiti dobro uro po tvorniški ceni, kupite naravnost od nas in prihranili si boste veliko denarja. Naše ure so zelo lične, najnovejših vzorcev in najboljše kakovosti, jamčene od tvorničarja za 20 let. So pozlačene (14 k. Gold Filled) ima-

io troje pokrovov, ki so umetno gravirani. Ure imajo najboljše kolesje, so skrbno regulirane ter priznane kot časovno merilo. Ako želite imeti eno teh \$25.— ur za \$6.— si oglejte gorenje slike, izrežite eno, katera se vam najbolj dopada in jo pošljite s \$1.— depozita. Mi vam uro takoj pošljemo uloženo v lični škatljici. Kadar vam pride ura v hišo, jo natančno pregledite in ako ste zadovoljni, plačajte preostanek \$5.— in ekspresne stroške od 25c. Ako bi pa ne bili zadovoljni z uro, je ne sprejmite in mi vam vrnemo \$1.00. Dostavljamo še, da ničesar ne riskirate, ako naročite od nas uro. To pa zato, ker so naše ure zajamčene za 20 let. Ako bi se vam tekom tega časa ura potrla, vam jo popravimo povsem zastoj, ako nam pošljete 25 centov za ekspresne stroške. Opomba. Vse čitatelje tega lista prosimo, da pokažejo naš oglas, svojim prijateljem, zakar se jim že vnaprej zahvalujemo. Naslovite le: NATIONAL COMMERCIAL CO. 505 E. 5th Street. Dept. 120. New York.

Verica.

Spisal A. P. Cehov.

(Konec.)

Otožnost, toplota in sentimentalno občutje, s katerim ga je bilo navdalo slovo in liker, je namah vse izginilo, odstopivši mesto rezkemu, neprijetnemu čustvu zadrege. Kakor da bi se bila prevrnila v njem duša, je pogledoval od strani na Vero in sedaj, po vsem tem, kar je bilo, se mu je zdelo, kakor da bi bila s svojim razodetjem vrgla raz sebe ono neupriprosto, ki tako krasno žensko, videla se mu je nekako manjša, prostejša in temnejša.

Kakor se ne more nenadoma prestrašeni človek pozneje spomniti, v kakšnem redu so se vrstili udarci katastrofe, ki ga je zadel, tako tudi Ognjev ne pomin besed in stavkov Verice. V spominu mu živi samo vsebina njegove govora, ona sama in oni občutki, ki so ga zapustile v njem njene besede. Pameti nekako pridušeni, malec hripavi in razburjeni glas ter čudovito muziko in strastno intonacijo. Jokaje, smeje, mežikaje s solzami na vječihah nje govori, da jo je že prve dni očaral s svojo originalnostjo, umom, dobrimi, pametnimi očmi, svojimi zadetimi in cilji življenja, da se je zaljubila vanj strastno, brezumno in globoko; kadar je po letu prihajala z vrta v hišo in je videla v prednji sobi njegov površnjak, ali slišala oddale njegov glas, da ji je srce zalivalo neko hladilo, slutnja in predčutnja sreče: da so jo čisto navadni dvotipni silili, da se je smejala od solz; da je v vsaki številki njegovih zvezkov videla nekaj nenavadno globokoumnega in grandioznega; njegova zavita palica seji je zdela lepši nego vse drevje na svetu.

In les in meglene kope in črni kanali ob kraju pota so nekako utihnil, prisluškovaje njenim besedam. A v duši Ognjeva se je vršilo nekaj neleppega in čudnega... Ko je odkrivala svojo ljubezen, je bila Vera očarljivo krasna, govorila je lepo in strastno, a on ni občutil naslade in radosti življenja, kakor bi bil hotel, ampak samo čustvo usmiljenja bolelost in pomilovanje, da trpi zavoljo njega tako dobro bitje. Bog ve, ali je bil dvignil v njem svojo glavo knjižni razum, ali se je bila razodela v njem ueodoljiva želja po objektivnosti, ki tako pogosto brani ljudem živeti, njemu so se zdale vne in muke Verice osladne, neresne, a obenem se je razburjalo v njem čustvo in mu šepetalo, da je vse, kar sedaj vidi in sliši, s stališča prirode in lastne sreče, resnejše nego vse statistike in bukve resnice... In on se je jezil in dolžil samega sebe, dasi ni vedel, v čem obstoji pravzaprav njegova krivda...

Da je bila zadrega tem večja, v resnici ni vedel, kaj bi govoril, a govoriti je bilo treba. Reči naravnost "jaz vas ne ljubim", ni bil v stanu, a reči "da", ni mogel, ker pri vsem svojem prizadevanju ni našel v svoji duši niti iskricke... Molčal je, a ona je med tem govorila, da zanjo ni večje sreče na svetu, kakor videti njega, iti za njim magari pri tej priči, kamorkoli hoče, biti njegova žena in pomočnica; ako jo zapusti, umrla bo od žalosti... "Jaz ne morem ostati tu!" je rekla in vila roke. "Postalo mi je zoperno vse: hiša, ta gozd in žrak. Jaz ne prenesem več neprestanega pokoja in življenja brez ciljev, ne prenesem več naših brezbarvnih in bledeh ljudi, ki so tako podobni drug drugemu, kakor kaplja kaplji! Vsi so prisrčni in dobrodušni, zato ker so si, ki ker se ne trudijo in ne bore... A mene žene haš v visoke, vlažne hiše, kjer jih zmaguje delo in beda..."

Tudi to se je zdelo Ognjevu osladno in neresno. Ko je Vera končala, še vedno ni vedel, kaj reči, a molčati ni smel več, zato je začel:

"Vera Gavrilovna, jaz sem vam od srca hvaležen, dasi pripoznavam, da nisem z ničemer zaslužil takega... namreč od vas... takega čustva... Drugič vam moram kot pošten človek reči, da... da je sreča osnovana na ravnotežju, to se pravi, kadar obe stranki... enako ljubita..."

A takoj nato ga je obšla sramota zaradi njegovega cineanja in obmolknil je. Čutil je, da je bil tačas njegov obraz glup, ploskast, zadolžen, da je bil nategnjen in napet... Vera, ki je izvestno umela čitati na njegovem obrazu resnico, postala je namah resna, pobledele je in povesila glavo.

"Oprostite, prosim", je govoril Ognjev med zobmi. Molčanje mu je bilo neznosno. "Jaz vas tako zelo spoštujem, da mi je teško!"

Vera se je trdo obrnila in hitro krenila proti domu. Ognjev je stopil za njo.

"Ne, ne, ni treba!" ga je zavrnila s plosko roko. "Ostanite tam, pridem tudi sama..."

"Ne, vendar... moram vas spremiti..." Karkoli je Ognjev spregovoril, vse do poslednje besedice se mu je zdelo zoprno in prazno. Zavest krivde je rasla v njem z vsakim korakom. Jezil se je, stiskal pesti in preklinjal svojo hladnost in nevednost v občevanju z ženskami. Da bi spodbudil samega sebe, je gledal na lepo postavo Verice, na njene lase in na sledove, ki so jih zapuščale na prasnem potu njene male nažice; klical si je v spomin njene besede in solze, no, vse to ga je samo ginjalo, a spodbuditi dušo mu ni moglo.

"Ah, saj se ne da po sili zaljubiti!" se je prepričeval samega sebe in obenem mislil: "Kdaj pa se bom zaljubil neprisiljeno? Saj jih imam že trideset na hrbtu! Boljše ženske kakor je Vera ne najdem več... O, pasja starost! Starost tridesetih let!"

Vera je šla pred njim hitreje in hitreje, nagnila je bila glavo naprej in nazaj se ni ozirala... Zdelo se mu je, da je od britkosti sluhajala, postala ožja v plečih...

"Lehko si mislim, kaj se godi zdaj v njeni duši!" je mislil gledajoč ji v hrbet. "Gotovo jo je sram in teško ji je, da bi najraje na mestu umrla! Moj Bog, koliko je v vsem življenju poezije, zmislal! Kamen bi se omehčal, a jaz... jaz sem glup in krut!"

"Slišite, Vera Gavrilovna!" se mu je naenkrat nehote izrgalo iz prsi. "Ne smete misliti, da sem jaz... da sem 'jaz'..."

Jezik se mu je zavezal in obmolknil. Pri lesi se je Vera malec ozrla po njem, nato se je še bolj sključila in zavijaje se v robeček stekla po aleji.

Ivan Aleksejič je ostal sam. Vračajoč se proti gozdu je šel počasi. Neprestano se je vstavljal in oziral na leso s takim izrazom v vsem svojem telesu, kakor da bi sam sebi na verjel. Iskal je po potu z očmi sledov Veričinih nog in kar verjeti ni hotel, da mu je deklica, katera mu je bila tako všeč, pravkar razkrila svojo ljubezen in da se ji je on tako nerodno in leseno "odrekel"! Prvič v življenju se je prepričal, kako malo je odvisen človek od svoje dobre volje in prvič je v samem sebi občutil stanje poštenega in odkritosrčnega človeka, ki je prizadel proti svoji volji svojemu bližnjemu trpko, nezaluženo bolelost.

Vest ga je pekla. In ko se je skrila Vera, se mu je zazedelo, da je izgubil nekaj neizrečeno draga, ki mu je bilo tako blizu, ki pa se ne povrne nikoli več. Čutil je, da se mu je izmuznila z Vero polovica mladosti in da minute, ki jih je preživel tako brezplodno, ne pridejo več.

Prisrčki do mostička je obstal in se zamislil. Zahotelo se mu je najti vzrok svoje čudne hladnosti. Da ni ležal zunaj njega, ampak v njem samem, to mu je bilo jasno. Odkritosrčno si je priznal, da to ni hladnost razsodnosti, s katero se tako pogosto bahajo izobraženi ljudje, tudi ne hladnost sebe ljubečega glupca, ampak le nemoč duše, nesposobnost vsprejeti vase globoko krasoto, zgodnja starost, pridobljena potom vzgoje, nepoštenega boja za košček kruha, kabinetnega življenja, kateremu ni za družino.

Z mostu je krenil kakor nevedoma v gozd. Tu, kjer so se po mračnih, gostih teminah tuintam zaznavale jasne proge pronicanja...

če mesečine, kjer ni čutil ničesar, kakor svoje misli, tu ga je obšla strastna želja dobiti izgubljeno nazaj.

In Ivan Aleksejič pomni, da se je zopet vrnil. Priganjanje samega sebe s spomini na Vero, predobčevanje si s silo njeno podobo v mislih je urno korakal proti vrtu. Po potu in vrtu ni več ležala megla, ampak jasna luna je gledala z neba kakor umita; samo vshod se je zgrinjal v meglo in kremžil... Ognjev pomni svoje previdne korake, temna okna, težak vonj solničnice in resede. Znan Karo je prišel, prijazno mahalje z repom, k njemu in mu povohal roko... To je bilo edino živo bitje, ki je videlo, kako je dvakrat obhodil hišo, postal pod temnim oknom Vere in mahivši z roko z globokim vzdihom odšel iz vrta.

Črno uro je bil že v mestu, in utrujen, pobit in naslonjen z gorenjim telesom in vročim liceem h gostilničnim vratom je trkal s kljuko po njih. Nekje v mestu je lajal zaspan pes, in kakor v odgovor na njegovo trkanje je začel nekdo pri cerkvi zvoniti na kovinsko ploščo...

"Po noči se potičeš okrog..." je mrmral gospodar-staroverec v dolgi, skoro ženski srajci, odpirajoč mu vrata. "Kaj bi se potikal, mar bi rajše molil..."

Vstopivši v svojo sobico se je spustil Ivan Aleksejič na postelj in je dolgo dolgo gledal v ogenj. Nato je zmajal z glavo in se pričel spravljati k počitku...

Vljudnost japonskih inseratov. Japonski inserenti uporabljajo šestokrat superlativne, katerim bi se pri nas skoraj gotovo smejali. Kaj bi rekel kupovalec, če bi čital, "da je papir, ki ga ponujajo, tako trden kakor slonova koža". Ali pa — velika trgovska trdva v Tokiju vabi občinstvo s sledečimi besedami: "Vstopite! Pozdravili vas bomo tako srčno, kakor solnični žarek po deževnem dnevu. Naši pomočniki so tako vljudni, kakor oče, ki išče za svoj hčer brez dote moža. Blago se dobavlja kupovalecem s hitrostjo kroglice, letete iz topa."

Ena Destinova v levji kletki. Iz Berlina poročajo: Dne 29. oktobra dopoldne je igrala slavna češka pevka Ena Destinova v sverho kinematografiranju v malem gozdu Neubabelsbergu pri Berlinu v levji kletki pred povabljenimi gledalci. Ena Destinova je pela s tihim glasom arijo iz "Mignon". Pri tem je en lev sedel na pianinu, drugi je ležal pod njim, tretji pa pri nogah pevke. Gledalci so to gledali z velikim razburjenjem, dočim je bila pevka popolnoma mirna.

Zapeljivec. Newyorško policijsko sodišče v Tombs je pridržalo pod varščino \$2000 23letnega Louisa Bowa, ker je odpeljal 13letno Marijo Keller. Moža in deklico so aretirali v hiši št. 100 Bayard St.

4 MESECEV VSAK DAN. NAZANILKO. Rojakom z Gilbert, Minn., in okolici naznanjamo, da je



Mr. LOUIS VESSEL naš zastopnik, kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" ter izdavat za to veljavna potrdila. On nas zastopa v vseh poslih in zato ga rojakom toplo priporočamo. V zalogi ima pratike in Slovensko-amerikanski koledar za leto 1914. S spoštovanjem Uprava "Glasa Naroda".

Za smeh in kratek čas.

ČISTO KRATKA ZGODBA.



Dvorni norec se je komodno vsedel v naslonjač. Mimo pride kralj in ga vpraša, kaj da dela. — Nič, Veličanstvo, vladam! — je odvrnil norec.

Pošten.



"Slišati vas, še tako prisrčno se smejati, je res prava dobrota, gospod ravnatelj. Teža od igralca tragičnega vlog niti ne bi pričakoval."

"Nasprotno. Ravno pri teh vlogah se človek nauči smejanja — od občinstva."

Nepričakovano priznanje.



Snubač: "In zdaj še nekaj... imam dolgov!"

Nevestin oče: "No, to se sebi razume. Kdo pač nima danes dolgov — jaz jih imam tudi!"

PRI IGRANJU.



"Čudno, da si zgubil večeraj naenkrat svojo dobro voljo?" "Prava modrost! Bilo je z adnje, kar sem imel za zgubiti."

Blazirancec.



"Čemu se pa ne smeješ? Stvar je vendar zelo vesela!" "A, šele večeraj sem se tako nasmejati!"

Potem pa!

Fotograf: Gospod natak... že trikrat sem vam rekel... če hočete, da vas dobro pogodim... naredite prijazen obraz... Natak: Na morem... k večjemu če mi daste lepo napitnino.

Po letovišču.



"Ali ne opazite tudi vi, go spod stotnik, da sem postala po letovišču mnogo vitkejša?"

UGO VOR.



"Ni bilo lepo od tebe, Emi ca, da nisi govorila prej resnice; že čez štirideset let sem star, pa se ne spomnim, da bi se kdaj zlagal."

"Papa, saj si vendar pred kratkim rekel, da spomin v starosti jako popusti."



Slov. samostojno podp. društvo "EDINOST"

V LA SALLE, ILL.

Ustanovljeno 9. maja 1909. Iakorporirano dec 18. avgusta 1911 v državi Illinois.

Glavni odbor: Predsednik: Ivan Novak, Box 173, La Salle, Ill. Podpredsednik: Lavoslav Zevnik, 1037 2nd St., La Salle, Ill. Tajnik: Fran Lepich, 1155 3rd St., La Salle, Ill. Blagajnik: Jos. Barborech, 1202 1st St., La Salle, Ill. Zapisnikar: Mark Fr. Kubal, 1022 - 1st St., La Salle, Ill. Zastopnik za Oglesby: Fran Jerina St., Box 24, Oglesby, Ill.

NADZORNIKI: Franc Petek, 147 Union St., La Salle, Ill. Tom Golobčič, 203 Union St., La Salle, Ill. Matevž Urbanija, 1326 - 3rd St., La Salle, Ill.

Bolniški odbor: Joe Nak Joe Fr. Brgles, 1237 - 3rd St., La Salle, Ill. Vinc. Klaussek Polanec: James Golobčič, 203 Union St., La Salle, Ill. Zastavovnik: Anton Strukelj, 202 - 1st St., La Salle, Ill.

Redne mesečne seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob eni uri popoldan v dvorani sobrata Mat. Kompa. Rojaki v La Salle in okolici so vljudno vabljani k obilnemu pristopu.

Važni nasvet.

V sedanjem kritičnem času v katerem je človeško telo radi pogoste preembe vremena v največji meri razpostavljeno raznim boleznim kakor: kašelj, reumatizem, teško dihanje, glavobolj, slab tek do jedi, neredni odčistek, zobobolj, nahod, boleznj ledvice, srbenje kože itd. — je jako važno za vsakega, da ve kam se obrniti za pomoč da ne troši zastoj svoj težko prisluženi denar. — Kam? — Edino le tja, kjer je že stotine bolujočih dobilo uspešna zdravila za jednake in slične bolezni in to je:

THE PARTOS PHARMACY v New Yorku.

Vsaki, kateri naroči najmanje za \$1.00 od zdolaj označenih zdravil dobi kot darilo jeden krasni koledar za leto 1914. — Izrežite dolnji Cupon za brezplačni koledar ter ga z pismom v katerem naznačite točno za kakšno bolezen želite zdravila in kateremu priložite potrebni denar ter naslovite na:

THE PARTOS PHARMACY,

160—2nd Ave. New York, N. Y.

Imenik in cenik najglavnejih zdravil:

Table listing various medicines and their prices, such as Partola \$1.00, Partocura \$1.00, Partone Elixir \$1.00, etc.

CUPON ZA BREZPLAČNI KOLEDAR.

Prigibno pošiljam \$..... za ter brezplačni koledar za leto 1914. Ime in priimek: No. cr box City Staate

Po znižani ceni! Amerika in Amerikanci

Spisal Rev. J. M. Trunk je dobiti poštne prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako prillična. Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor ni izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški. Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Advertisement for Frank Petkovsek, Notary Public, 718-720 Market St., Waukegan, Ill. Includes text about selling wine and stamps.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBIVATE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MESECE VSAK DAN.

